

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Luxemburg

#### Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Korvausta voi saada kaikista aineelliseen tai aineettomaan vahinkoon johtaneista rikoksista, joiden yhteydessä vahinko on aiheutunut tahallisesta teosta, jos teko täyttää rikoksen tunnusmerkit tai kyseessä on rikoslain (*Code pénal*) 372-376 §:ssä tarkoitettu seksuaalisesta väkivallasta tai raiskauksesta muodostuva rikos.

#### Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

- aineellisesta/taloudellisesta vahingosta ja
- aineettomasta vahingosta.

#### Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Korvausta oikeusministeriöltä voi hakea rikoksen tunnusmerkit täyttävän tahallisen teon seurauksena kuolleen henkilön omainen tai huollettava, jonka elinolosuhteet ovat kyseisen teon seurauksena merkittävästi heikentyneet (läheisen menetyksestä johtuva henkinen kärsimys) ja joka ei ole saanut todellista ja riittävää korvausta muualta. Korvausta voivat saada omaiset, puoliso, avopuoliso, uhrin kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa oleva kumppani tai uhrille erityisen läheiset henkilöt, joille on aiheutunut korvattavissa oleva vahinko. Periaatteessa sukulaisuusasteella ei ole juurikaan merkitystä, koska huomioon otetaan ainoastaan välittömän uhrin tosiasiallinen ja tunnepohjainen perheyhteys. Käytännössä ainoastaan omaisten, lähinnä ydinperheen jäsenten, voidaan katsoa olevan välillisten uhrien asemassa. Ydinperheellä tarkoitetaan lapsiperhettä tai avio- tai avoliitossa olevaa lapsetonta pariskuntaa.

#### Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Korvausta oikeusministeriöltä voi hakea hengissä selvinneen henkilön omainen tai huollettava, jonka elinolosuhteet ovat merkittävästi heikentyneet sellaisten rikoksen tunnusmerkit täyttävien tahallisten tekojen seurauksena, joiden yhteydessä uhrille on aiheutunut pysyvään työkyvyttömyyteen tai yli yhden kuukauden työkyvyttömyyteen johtanut henkilövahinko, kun hakija ei ole saanut todellista ja riittävää korvausta muualta.

#### Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Oikeus vahingonkorvaukseen on ainoastaan henkilöllä, joka asuu vakituisesti Luxemburgissa tai on jonkin Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston jäsenvaltion kansalainen. Lisäksi hänen on täytynyt oleskella rikoksen tapahtumahetkellä laillisesti Luxemburgissa tai joutua ihmiskaupan uhriksi. Muussa tapauksessa korvausta ei myönnetä.

#### Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voin, millä edellytyksillä?

Jos uhri asuu vakituisesti Luxemburgissa ja on joutunut tahallisen väkivaltarikoksen uhriksi jossakin toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, hänellä on oikeus hakea Luxemburgin valtion talousarviosta rahoitettavaa korvausta, jos hän ei ole oikeutettu saamaan korvausta toisesta valtiosta.

Hakijan on täytettävä seuraavat edellytykset, jotka perustuvat henkilövahingoista kärsineille uhreille maksettavista korvauksista 12. maaliskuuta 1984 annettuun lakiin:

Uhri joko asuu vakituisesti suurherttuakunnassa tai on jonkin Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston jäsenvaltion kansalainen. Lisäksi uhrin on täytynyt oleskella rikoksen tapahtumahetkellä laillisesti suurherttuakunnassa tai joutua Luxemburgin rikoslain 382-1 §:ssä tarkoitettujen rikoksen (ihmiskaupan) uhriksi. Kärsitty vahinko on seurausta tahallisista teoista, jotka täyttävät rikoksen tunnusmerkit.

Kyseessä on henkilövahinko eikä pelkästään omaisuusvahinko (vahingonkorvauksia ei myönnetä esimerkiksi pelkästä varkaudesta).

Vahingosta aiheutuu uhrille hänen elinolosuhteidensa kannalta vakavaa haittaa, joka voi olla seurausta tulojen menetyksestä tai alenemisesta, lisääntyneistä tai poikkeuksellisista kustannuksista, kyvyttömyydestä harjoittaa ammattia, kouluvuoden menetyksestä, fyysisen tai psyykkisen terveydentilan muutoksista, aineettomasta vahingosta, kosmeettisesta haitasta tai fyysisestä tai henkisestä kärsimyksestä. Jos olet joutunut Luxemburgin rikoslain 372-376 §:ssä tarkoitettujen rikoksen uhriksi, sinun ei tarvitse erikseen näyttää toteen sinulle aiheutuneita fyysisen tai psyykkisen terveydentilan muutoksia.

Vahingonkorvaus tulee valtion maksettavaksi vain, jos et voi saada todellista ja riittävää korvausta miltään muulta taholta.

#### Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ei, uhrin ei tarvitse tehdä rikosilmoitusta poliisille voidakseen hakea korvausta.

#### Onko odotettava mahdollisen poliisi- tai rikostutkinnan tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ei, vaan oikeusministeriö voi tehdä korvauspäätöksen ennen kuin syyteasiassa on annettu tuomio.

#### Onko ensin haettava korvausta rikosentekijältä (jos hänet on tunnistettu)?

Jos rikosentekijä on tunnistettu ja olet nostanut siviilikanteen, sinun on ensin haettava korvausta rikosentekijältä. Jos rikosentekijä on maksukyvytön, vahingonkorvausvaatimuksen voi osoittaa oikeusministeriölle.

Jos uhri myöhemmin saa korvauksen muualta, oikeusministeriö voi kuitenkin määrätä jo maksetun vahingonkorvauksen tai ennakkomaksun palautettavaksi kokonaan tai osittain, jotta voidaan varmistaa korvauksen asianmukainen taso.

#### Voinko saada korvausta, vaikka rikosentekijää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

##### Rikosentekijää ei ole tunnistettu

Voit saada korvausta, vaikka rikosentekijää ei ole tunnistettu, osoittamalla korvausvaatimuksen oikeusministeriölle. Hakemus on laadittava ranskaksi, saksaksi tai luxemburgiksi, ja siinä on oltava tarkat tiedot kärsityn vahingon päivämäärästä, tapahtumapaikasta ja luonteesta. Hakemukseen on liitettävä todisteet kärsitystä vahingosta ja siihen liittyneiden tapahtumien kulusta. Lisäksi hakijan on täytettävä edellytykset, jotka vahvistetaan henkilövahingoista kärsineille uhreille maksettavista korvauksista 12. maaliskuuta 1984 annetun lain 1 §:ssä.

##### Rikosentekijää ei ole tuomittu

Uhrilla on oikeus korvaukseen vain, jos rikosentekijän syyllisyys on todettu lainvoimaisella tuomiolla. Oikeusministeriö voi uhreille myönnettävää apua käsittelevän lautakunnan antaman lausunnon perusteella määrätä vahingonkorvauksen tai ennakkomaksun palautettavaksi kokonaan tai osittain. Se voi päättää samoin siinä tapauksessa, että ennakkomaksun maksamisen jälkeen ilmenee, ettei korvausta olisi kuulunut maksaa.

##### Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Hakemus pitää toimittaa kahden vuoden kuluessa päivästä, jona vahinko on aiheutunut. Jos rikoksentehtäjä vastaan käydään oikeutta, määräaika pidennetään siten, että se päättyy vasta kahden vuoden kuluttua rikosoikeudenkäynnistä vastanneen tuomioistuimen lopullisesta päätöksestä. Jos vahingonkorvausvaatimus ratkaistaan sen jälkeen, kun rikosoikeudenkäynnissä annettua päätöksestä on tullut lainvoimainen, määräaika pidennetään kahdella vuodella sen jälkeen, kun vahingonkorvausvaatimusta koskeva tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman. Jos olet alaikäinen, preklusiivinen määräaika eli aika, jonka kuluessa hakemus on toimitettava, jotta et menettäisi oikeuttasi korvaukseen, alkaa kuitenkin kulua vasta siitä ajankohdasta alkaen, jolloin olet saavuttanut täysi-ikäisyyden. Tämä koskee tilannetta, jossa teosta määrätään rikoksesta määrättävä rangaistus tai kyseessä ovat Luxemburgin rikoslain 372, 373, 375, 382-1 ja 382-2, 400, 401 a, 402, 403 tai 405 §:ssä tarkoitetut rangaistavat teot.

#### **Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?**

Se kattaa esimerkiksi seuraavat:

##### **a) rikoksen uhrin osalta:**

###### **aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:**

vahingosta aiheutuneet terveydenhoitokulut (sairaanhoido - avo- ja sairaalahoito, toipuminen)

vahingosta aiheutuneet lisätarpeet tai kulut (mm. huolenpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset, erityisapuvälineet jne.)

pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat)

ansionmenetykset hoidon ajalta tai sen jälkeen (myös alentunut ansiokyky tai kyky maksaa elatusapua yms.)

ansiomahdollisuuksien menetykset

vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudellisista menettelyistä aiheutuvat kustannukset (esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut)

korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista

###### **psyykkiset vahingot:**

uhrin kipu tai kärsimys

##### **b) oikeudenhaltijoiden tai uhrin omaisten osalta:**

###### **aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:**

hautauskulut

terveydenhoitokulut (esim. lähiomaisen saama psykoterapia, avo- ja sairaalahoito, kuntoutus)

elatusavun tai ansiomahdollisuuksien menetys

###### **psyykkiset vahingot:**

omaisten tai oikeudenhaltijoiden kipu tai kärsimys / jälkeenjääneille maksettava korvaus uhrin kuoltua.

#### **Maksetaanko korvaus kertausmaksuna vai kuukausierinä?**

Korvaus maksetaan yhdessä erässä, ei määräaikaisina maksuina. Oikeusministeriö voi kuitenkin asianmukaisesti todistetun tarpeen vaatiessa myöntää kantajalle ennakkomaksun oikeuskäsittelyn aikana. Lisäksi jos vahinko on lisääntynyt merkittävästi sen jälkeen, kun korvaus myönnettiin uhrille, tämä voi hakea lisäkorvausta viiden vuoden kuluessa peruskorvauksen maksamisesta.

#### **Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?**

Korvaus voidaan evätä tai sen määrää vähentää uhrin tekojen aikaisen käyttäytymisen perusteella.

#### **Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?**

Henkilö, joka täyttää henkilövahingoista kärsineille uhreille maksettavista korvauksista 12. maaliskuuta 1984 annetun lain 1 §:ssä asetetut edellytykset, voi hakea valtion varoista maksettavaa korvausta taloudellisesta tilanteestaan riippumatta, jos hän ei ole saanut todellista ja riittävää korvausta muualta.

#### **Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?**

Korvaus voidaan evätä tai sen määrää vähentää rikoksentehtäjään liittyvien yhteyksiesi takia.

#### **Miten korvauksen määrä lasketaan?**

Uhreille myönnettävää apua käsittelevä lautakunta esittää lausunnossaan näkemyksensä hakemuksen aiheellisuudesta ja myönnettävän vahingonkorvauksen määrästä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon etenkin se, kuinka vakavasti hakijan elinolosuhteet ovat heikentyneet. Sen jälkeen oikeusministeriö päättää, myönnetäänkö korvausta, ja vahvistaa myönnettävän korvaussumman.

#### **Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?**

Oikeusministeriön myöntämien korvausten enimmäismäärä vahvistetaan vuosittain suurherttuakunnan asetuksella. Vuonna 2017 enimmäismäärä oli 63 000 euroa.

#### **Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?**

Suurherttuakunnassa korvausten hakijoiden ei tarvitse täyttää erillistä lomaketta. Vahingonkorvausvaatimus voidaan esittää tavallisella kirjeellä, jossa on oltava tarkat tiedot vahingon päivämäärästä, tapahtumapaikasta ja luonteesta, ja siihen on liitettävä hakemusta tukevat todisteet.

#### **Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamieni korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?**

Vahingonkorvaus tulee valtion maksettavaksi vain, jos uhri ei voi saada todellista ja riittävää korvausta miltään muulta taholta, kuten rikoksentehtäjältä, sosiaaliturvasta tai henkilövakuutuksesta. Uhreille myönnettävää apua käsittelevä lautakunta voi ottaa huomioon muualta mahdollisesti saatujen korvausten määrän.

#### **Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?**

Oikeusministeriö voi asianmukaisesti todistetun tarpeen vaatiessa myöntää ennakkomaksun oikeuskäsittelyn aikana.

#### **Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?**

Jos vahinko on lisääntynyt merkittävästi korvauksen myöntämisen jälkeen, voit hakea lisäkorvausta. Hakemus on jätettävä viiden vuoden kuluessa peruskorvauksen maksamisesta.

Lisäkorvauksen enimmäismäärä on 63 000 euroa vähennettynä aikaisemmin myönnetyn korvauksen määrällä.

#### **Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?**

Hakemukseen on liitettävä todisteet kärsitystä vahingosta ja siihen liittyneiden tapahtumien kulusta.

Ainakin seuraavat asiakirjat vaaditaan:

jäljennös rikosilmoituksesta (pöytäkirja) tai todistus siviilikanteen nostamisesta

jäljennös rikosasiassa annettua tuomiota

vahingonkorvausvaatimusta koskeva päätös

todisteet vahingosta: lääkärintodistukset, joissa täsmennetään aiheutuneiden vammojen luonne, työkyvyttömyyden kesto, terveydentilassa tapahtuneiden mahdollisten muutosten luonne ja mahdollinen pysyvä työkyvyttömyys  
tositteet vahingosta aiheutuneista terveydenhoitokuluista (sairaanhoito, avo- ja sairaalahoito yms.)  
todistus sosiaaliturvajärjestelmän piiriin kuulumisesta  
tositteet sosiaaliturvajärjestelmästä saatujen korvausten määrästä  
jäljennös vakuutus sopimuksesta  
tositteet vakuutusyhtiöltä saatujen korvausten määrästä  
todistus ansionmenetyksestä sairaanhoidon aikana ja sen jälkeen.

#### **Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?**

Ei.

#### **Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?**

Oikeusministeriö: Ministère de la Justice luxembourgeois  
13, rue Erasme  
L-2934 Luxembourg  
Puhelin: (+352) 24 78 45 27 / (+352) 24 78 45 17  
Faksi: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96  
[info@mj.public.lu](mailto:info@mj.public.lu)

Sähköposti: Verkkosivusto: <http://www.mj.public.lu/>

#### **Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?**

Oikeusministeriö: Ministère de la Justice luxembourgeois  
13, rue Erasme  
L-2934 Luxembourg  
Puhelin: (+352) 24 78 45 27 / (+352) 24 78 45 17  
Faksi: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96  
[info@mj.public.lu](mailto:info@mj.public.lu)

Sähköposti: Verkkosivusto: <http://www.mj.public.lu/>

#### **Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?**

Uhreille myönnettävää apua käsittelevän lautakunnan on kutsuttava uhri paikalle, kun asiaa käsitellään. Jos uhri osallistuu käsittelyyn, lautakunta kuulee häntä tapahtumien kulusta ja kärsitystä vahingosta. Käsittely ei ole julkinen, ja uhri voi käyttää asianajajan apua.

#### **Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?**

Oikeusministeriö tekee päätöksen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkorvausvaatimus on esitetty.

#### **Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?**

Jos uhri ei ole tyytyväinen oikeusministeriön päätökseen sisällön tai myönnetyn summan osalta, hän voi panna vireille oikeustoimet valtiota ja sitä edustavaa oikeusministeriötä vastaan. Asia pitää saattaa käsiteltäväksi Luxemburgin tai Diekirchin arrondissementin tuomioistuimessa kantajan valinnasta riippuen.

#### **Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?**

Korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot ovat saatavilla seuraavasta osoitteesta:

Ministère de la Justice  
13, rue Erasme  
L-2934 Luxembourg  
Puhelin: (+352) 24 78 45 27 / (+352) 24 78 45 17  
Faksi: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96  
[info@mj.public.lu](mailto:info@mj.public.lu)

Sähköposti: Verkkosivusto: <http://www.mj.public.lu/>

Lisäksi lakiasioiden neuvontapalvelu ja sosiaaliviraston keskusvirastossa toimiva uhrien tukipalvelu tarjoavat hakemuksen laatimiseen liittyvää apua ja neuvontaa.

#### **Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?**

Verkkosivusto:

[http://www.mj.public.lu/services\\_citoyens/indemnisation/index.html](http://www.mj.public.lu/services_citoyens/indemnisation/index.html)

<https://justice.public.lu/fr/aides-informations/assistance-sociale/scas-service-aide-victimes.html>

#### **Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (lakimieheltä)?**

Esittämällä todistuksen vähävaraisuudesta voi saada maksutonta oikeusapua lain mukaisin edellytyksin. Valtio kustantaa tällaisessa tapauksessa asianajajan, joka nimetään oikeudellista neuvontaa tai oikeudenkäynnissä edustamista varten. Kuka tahansa voi pyytää lisätietoa viranomaisilta, jotka vastaavat oikeudellisesta tiedottamisesta ja neuvonnasta sekä välitysmenettelystä. Tarvittavat oikeudelliset tiedot voi saada veloituksetta lakiasioiden neuvontapalvelusta (*Service d'Accueil et d'Information juridique*).

#### **Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?**

- Service d'aide aux victimes, Service central d'assistance sociale

Bâtiment Plaza Liberty, Entrée A  
12-18, rue Joseph Junck  
L-1839 Luxembourg  
Puhelin: (+352) 47 58 21-627 / 628  
GSM: (+352) 621 32 65 95  
Sähköposti: [scas-sav@justice.etat.lu](mailto:scas-sav@justice.etat.lu)

- Lakiasioiden neuvontapalvelu (*Service d'Accueil et d'Information juridique*):

#### **Luxemburgissa,**

Cité judiciaire - Bâtiment BC,  
L-2080 Luxembourg  
Puhelin: (+352) 22 18 46

**Diekirchissä,**

Justice de Paix,

L-9211 Diekirch

Puhelin: (+352) 80 23 15

**Esch-sur-Alzettessa,**

Justice de Paix,

L-4239 Esch-sur-Alzette

Puhelin: (+352) 54 15 52

Päivitetty viimeksi: 18/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.